

**КОДЕКС ЕТИКИ ТА ДІЛОВОЇ ПОВЕДІНКИ
В ЛІЦЕЇ № 38
ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО РАЙОНУ М. КИЄВА**

Київ 2025р.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

I.1 Кодекс етики та ділової поведінки спільноти Ліцеї № 38 Шевченківського району м. Києва (далі – Ліцей № 38) є системою морально- етичних зобов'язань і вимог добросовісної поведінки, що заснована на загальновизнаних моральних принципах і етичних нормах суспільства і держави.

I.2 Кодекс розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про захист суспільної моралі», «Про засади запобігання і протидії корупції», Статуту Ліцею № 38.

I.3 Завданнями Кодексу є:

- підвищення авторитету працівників закладу;
- створення умов для розвитку в учасників освітнього процесу почуття справедливості, відповідальності, відданості справі, додержання загальнолюдських моральних цінностей, запобігання проявам корупції;
- забезпечення ефективного здійснення педагогічними працівниками своїх професійних обов'язків на підставі додержання принципів законності, суспільної моралі та високої культури;
- формування принципової морально-правової позиції у взаєминах зі здобувачами освіти, їх батьками, колегами та адміністрацією закладу.

I.4 Кодекс визначає, систематизує, упорядковує та закріплює єдину систему норм, правил і критеріїв професійної етики в усіх видах педагогічної діяльності, що регулюють відносини між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, а також між іншими працівниками закладу, підтримують якість професійної діяльності педагогів і честь їхньої професії.

I.5 Кодекс діє в межах Ліцею № 38 та призначений для застосування в освітньому процесі стосовно всіх його учасників та в діяльності всіх працівників Ліцею № 38.

II. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ КОДЕКСУ

Ліцейська спільнота - здобувачі освіти, їх батьки, педагогічні працівники, адміністрація Ліцею №38, працівники адміністративно- господарської частини;

Академічна спільнота - усі члени ліцейської спільноти, які беруть участь в освітній та науковій діяльності Ліцею №38;

Члени ліцейської спільноти у своїй діяльності керуються такими етичними принципами:

академічна свобода – самостійність, незалежність членів ліцейської спільноти у здобутті й поширенні знань та інформації, проведенні наукових досліджень і застосуванні їх результатів;

академічна доброчесність – чесність, справедливість, повага,

відповідальність, дотримання етичних принципів та визначених законом правил у навчанні, викладанні, у науковій (творчій) діяльності, зокрема:

- чесності у викладанні та навчанні, у наукових дослідженнях, у пошуку істини, у здобуванні знань;
- сприяння вільному обмінові ідеями для створення можливостей кожному найповніше розкрити свій потенціал;
- об'єктивності в оцінюванні знань здобувачів освіти, у дослідницькій роботі, у науково-організаційній діяльності;
- самоповаги та поваги до людської гідності;
- дотримання авторських прав та прав на інтелектуальну власність;
- неприпустимості практики плагіату в будь-якому вияві;
- відкритості результатів конкурсів, проєктів.

принцип справедливості – неупереджене ставлення один до одного між учасниками процесу, об'єктивне оцінювання результатів своєї професійної діяльності і діяльності інших осіб;

принцип законності – дотримання Конституції, Законів України, вимог чинних нормативних документів, які регламентують діяльність закладу вищої освіти;

принцип гендерної рівності;

принцип взаємної довіри, що сприяє вільному обміну інформацією в ліцейському середовищі та співпраці;

принцип чесності й порядності;

принцип компетентності та професіоналізму, що стимулює підвищення професійного рівня;

принцип свободи в дослідницькій і викладацькій діяльності;

принцип партнерства і взаємодопомоги;

принцип взаємоповаги, що зумовлює формування толерантного середовища, дотримання високої культури стосунків, цивілізованого розв'язання спірних питань;

принцип безпеки та добробуту – члени ліцейської спільноти повинні дбати про безпеку, не створювати загрозу життю і здоров'ю іншим особам, піклуватися про раціональне використання матеріальних ресурсів Ліцею № 38.

Дотримання зазначених принципів має бути справою честі всіх членів спільноти.

III. ЕТИЧНІ НОРМИ ДІЯЛЬНОСТІ ЧЛЕНІВ ЛІЦЕЙСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

3.1. Етичні норми діяльності педагогічних співробітників

Визначальний статус педагогічних працівників зумовлює характер їх діяльності і необхідність особливо ретельного дотримуватися етичних норм, зокрема як педагоги:

- здобувати, примножувати, зберігати й поширювати освітні знання;
- розвивати й удосконалювати свою освітню майстерність;
- всебічно сприяти розвитку української мови, забезпечувати її функціонування в освітньому процесі, у науковій діяльності, в усіх сферах життя Ліцею № 38;
- власним прикладом сприяти формуванню академічної культури здобувачів освіти;
- сумлінно виконувати обов'язки педагогічних працівників;
- бути чесними та об'єктивними в оцінюванні знань і досягнень учнів;
- дотримуватися принципу домінантності інтересів здобувача освіти, поважати індивідуальність здобувача освіти, розвивати стосунки з учнями на засадах соціального партнерства, співробітництва, співтворчості, виявляючи при цьому високий професійний такт та культуру спілкування;
- дотримуватися правил етичної поведінки з колегами, здобувачами освіти та їх батьками;
- не допускати будь-якої дискримінації членів ліцейської спільноти;
- не допускати публічного коментування чи заочного обговорення приватного життя або особистих якостей учасників освітнього процесу;
- дбати про патріотичне, правове, екологічне та культурно-естетичне виховання здобувачів освіти; мотивувати їх до навчання;
- визнавати пріоритетність роботи в Ліцеї № 38 перед іншими видами фахової діяльності за його межами.

як колеги:

- дотримуватися правил етичної поведінки, поважного ставлення до колег, уникати конфліктних ситуацій;
- бути об'єктивними у професійному оцінюванні колег;
- поважати особистий простір колег;
- розвивати взаємини між колегами на засадах партнерства, поваги, взаємної підтримки, відкритості й довіри;
- допомагати іншим членам ліцейської спільноти у скрутних життєвих обставинах.

3.2. Етичні норми здобувачів освіти

Реалізуючи своє право на якісну освіту, учні усвідомлюють свої морально-етичні зобов'язання щодо академічної доброчесності, зокрема у навчанні:

- дотримуватися принципів чесності, довіри, справедливості, поваги, відповідальності;
- відстоювати цінності академічної доброчесності та дотримуватися її правил в усіх видах діяльності в ліцейському просторі та за його межами;
- використовувати всі можливості Ліцею № 38 для набуття фахових компетенцій та особистісного розвитку;
- повідомляти адміністрацію Ліцею № 38 про будь-які прояви корупції, аморальної поведінки працівників Ліцею № 38;
- не надавати прямо або опосередковано неправомірну вигоду чи подарунок іншим членам ліцейської спільноти з метою схилити їх до протиправного використання службових повноважень;

в особистій поведінці:

- дотримуватися етичних норм спілкування та співпраці в освітньому просторі та за його межами;
- усвідомлювати неприпустимість публічного коментування приватного життя чи особистих якостей учнів, викладачів та інших членів ліцейської спільноти;
- надавати підтримку іншим здобувачам освіти в процесі навчання, адаптації до ліцейського життя.

3.3. Етичні норми діяльності адміністрації

Адміністрація в особі директора, заступників директора з навчально-виховної, заступника директора з виховної роботи, заступника директора з адміністративно-господарської частини має дотримуватися таких норм:

- виявляти лідерські якості та високий професіоналізм;
- забезпечувати умови дотримання етичних принципів;
- виявляти однакову повагу і ввічливість до всіх членів ліцейської спільноти, рівноправність у відносинах з членами ліцейської спільноти;
- дбати про логічність, неупередженість, прозорість, чітку критеріальність своїх рішень та адміністративних дій;
- запобігати конфліктним ситуаціям, а в разі їх виникнення - розв'язувати на основі неупередженого, прозорого та ретельного вивчення;
- не ухвалювати рішень на основі неперевіреної інформації або інформації, одержаної з анонімних джерел;
- діяти в межах посадових обов'язків;

- дбати про ефективне використання ресурсів Ліцею № 38 та враховувати інтереси закладу у своїй діяльності;
- докладати зусилля для забезпечення належних умов роботи співробітників та навчання учнів;
- проводити регулярне оцінювання стану організаційної культури та виконання норм цього Кодексу.

3.4. Етичні норми діяльності технічного персоналу

Технічний персонал, враховуючи специфіку роботи в Ліцеї № 38 як в осередку освіти, науки і духовності, усвідомлює необхідність:

- бути чесними, порядними і відповідальними у виконанні своїх функціональних обов'язків;
- сумлінно та якісно виконувати професійні обов'язки;
- дотримуватися умов конфіденційності в користуванні фаховою інформацією;
- бути ввічливими і виявляти повагу до всіх членів ліцейської спільноти;
- створювати в межах своїх посадових обов'язків сприятливі умови для роботи учасників освітнього процесу Ліцею № 38;
- не допускати публічного коментування приватного життя чи особистих якостей інших членів спільноти;
- не виносити за межі Ліцею № 38 та не поширювати службову документацію.

Члени ліцейської спільноти повинні бути патріотами Ліцею № 38, відстоювати його честь і гідність, підтримувати та примножувати його традиції.

Виступаючи в публічному просторі як приватні особи, вони повинні бути чесними й виваженими та усвідомлювати відповідальність, що громадськість може формувати думку про Ліцей № 38 зі слів, оцінок і вчинків його представників.

IV. ПОРУШЕННЯ ЕТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ І НОРМ

В межах ліцейської спільноти неприпустимим є порушення його членами етичних принципів і норм, зокрема:

- свідоме поширення хибної чи упередженої інформації щодо Ліцею № 38;
- використання навчально-освітніх матеріалів з недоброчесною метою;
- штучне обмеження академічної свободи членів спільноти;
- використання даних чужих досліджень, методів, гіпотез і положень напрацювань колег, чужих текстів (повністю або частково) без належного зазначення автора та джерела;
- внесення до списку авторів навчально-методичної праці прізвищ осіб, які безпосередньо не брали участі в одержанні та опрацюванні результатів;

- підrobка або спотворення даних чи цитат у будь-якій сфері академічної діяльності, підrobка підписів у документах, зокрема у звітах, угодах, заявах, наказах тощо.

У взаємодії членів ліцейської спільноти заборонені:

- наклеп, зловмисне завдання шкоди репутації членів спільноти;
- безпідставні звинувачення, що ґрунтуються на суб'єктивному ставленні одного члена спільноти до будь-якого іншого;
- коментар особистого життя чи трудових відносин за межами Ліцею № 38;
- свідоме невиконання посадових обов'язків, прихована протидія виконанню посадових обов'язків іншими членами ліцейської спільноти;
- отримання чи пропонування незаконної винагороди або матеріальної вигоди за надання переваг у навчанні, посадовому просуванні тощо;
- невинуватні дії, які завдають шкоди іншим членам ліцейської спільноти чи майну, та/або перешкоджають здійсненню освітнього процесу;
- дискримінація членів спільноти за віком, громадянством, місцем проживання, статтю, кольором шкіри, соціальним і майновим станом, національністю, мовою, походженням, фаховою належністю, станом здоров'я, віросповіданням та іншими ознаками;
- насильство, агресія, сексуальні домагання;
- випадки булінгу (цькування) - діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно учасників освітнього процесу, унаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Члени ліцейської спільноти мають утримуватися від дій, що можуть завдати шкоди репутації Ліцею № 38, а саме:

- участь у заходах, що мають неоднозначну (сумнівну) оцінку громадськості та членів ліцейської спільноти;
- вживання в ліцейському просторі ненормативної лексики, інші порушення загальноновизнаних норм поведінки;
- використання без відповідного дозволу ліцейської символіки в приватних чи публічних заходах, що не пов'язані з діяльністю Ліцею № 38, з метою отримання матеріальної або нематеріальної вигоди;
- оприлюднення в засобах масової інформації та в соціальних мережах неперевіреної, неточної або неправдивої інформації особистого чи академічного характеру про Ліцей № 38 та членів його спільноти.

Види порушень етичних норм

- Незначні порушення - це порушення, які не завдають значних репутаційних втрат іншим членам ліцейської спільноти та Ліцею № 38 загалом, вони спричинені браком досвіду чи недостатнім розумінням принципів та норм академічної доброчесності.
- До грубих порушень належать повторно вчинені незначні порушення, а також порушення, що завдають значної шкоди іншим членам ліцейської спільноти та/чи репутації Ліцею № 38.
- У випадку грубого порушення етичних принципів чи норм, зафіксованих у Кодексі, адміністрація уповноважена ініціювати розгляд справи на засіданні Комісії з внутрішнього розслідування конфліктів

V. ДОТРИМАННЯ КОДЕКСУ ЧЛЕНАМИ ЛІЦЕЙСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

Члени ліцейської спільноти зобов'язані визнавати принципи та норми Кодексу і в своїй діяльності й неухильно його дотримуватися. Це зобов'язання засвідчується особисто при призначенні або обранні на посаду чи вступі на навчання.

Незнання або нерозуміння принципів і норм Кодексу не є виправданням неетичної поведінки представника ліцейської спільноти.

Порушення етичних принципів і норм передбачає відповідальність члена ліцейської спільноти, залежно від характеру і змісту порушень, а також ступеня їх умисності.

Будь-який член ліцейської спільноти може поскаржитися на порушення етичних принципів чи норм, зафіксованих у Кодексі, зокрема письмово звернутися до Комісії з внутрішнього розслідування конфліктів або до директора Ліцею № 38, надавши докази фактів, викладених у скарзі. Директор у встановленому порядку організовує передає матеріали на розгляд Комісії з внутрішнього розслідування конфліктів. Склад та повноваження Комісії з внутрішнього розслідування конфліктів регулюється відповідним Положенням про внутрішнє службове розслідування.

VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Кодекс ухвалений педагогічною радою Ліцею № 38.

Пропозиції щодо змін і доповнень до Кодексу, які може вносити кожний член ліцейської спільноти через відповідне звернення, розглядається на педагогічній раді закладу та виносить на обговорення спільноти з подальшим затвердженням нової редакції Кодексу.

Зміни та доповнення вносяться до Кодексу на підставі рішення педагогічної ради Ліцею № 38.